

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **O. H.,** zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Městský úřad Litvínov,** se sídlem nám. Míru 11, Litvínov, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 9. 2016, č. j. 15 A 104/2016 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4.114 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný vydal dne 7. 4. 2015 příkaz, jímž uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákona o silničním provozu). Dne 22. 4. 2015 (tedy v zákonné lhůtě 15 dní ode dne doručení příkazu) byl žalovanému doručen odpor podepsaný Ing. J., k němuž byla přiložena plná moc ze dne 10. 4. 2015, kterou měl být ze strany žalobce zmocněn k zastupování ve věci. Uvedená plná moc však nebyla žalobcem podepsána.

[2] Žalovaný proto přípisem ze dne 24. 4. 2015 na tento fakt žalobce upozornil. Na uvedený přípis jmenovaný nereagoval, Ing. J. však žalovanému dne 27. 4. 2015 zaslal opětovný odpor s plnou mocí. Ani tato plná moc však neobsahovala vlastnoruční či elektronický podpis žalobce. Dne 4. 5. 2015 vrátil žalovaný plnou moc Ing. J. s přípisem zaslaným též na vědomí žalobci, že k takto učiněnému úkonu nelze přihlédnout, neboť z něj není možné zjistit ani projev vůle žalobce k jejímu sepsání, ani k podání odporu prostřednictvím tvrzeného zástupce. Současně žalovaný jmenovaným sdělil, že příkaz o udělení sankce žalobci nabyl právní moci dne 23. 4. 2015. Dne 12. 5. 2015 byla žalovanému doručena shodná plná moc jako v předchozích případech, pouze nyní s tím rozdílem, že byla již opatřená vlastnoručním podpisem žalobce.

[3] Dne 11. 8. 2015 pak byla Krajskému úřadu Ústeckého kraje od Ing. J. doručena žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti žalovaného. Domáhal se vydání rozhodnutí o přestupku; dle něj byl příkaz podaným odporem zrušen. Krajský úřad žádost žalobce zamítl a konstatoval, že žalovaný postupoval správně, jestliže na příkaz vyznačil právní moc, aniž by Ing. J. vyzval k odstranění vady podání.

[4] Žalobce se obrátil na krajský soud se žalobou na ochranu proti nečinnosti. Domáhal se, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí v řízení ve věci jeho přestupku označeného konkrétní spisovou značkou.

[5] Krajský soud žalobě vyhověl. Uvedl, že předmětný příkaz nenabyl právní moci, neboť v důsledku včasného podání odporu došlo k jeho zrušení. V okamžiku podání odporu nebylo bez dalšího jisté, zda odpor byl či nebyl podán osobou, která mohla za žalobce jednat. Podle ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, měl žalovaný vyzvat Ing. J. k odstranění nejasnosti. Jestliže tak neučinil, dopustil se procesní vady. Následně žalovaný pochybil i tím, že neakceptoval již podepsanou plnou moc, stavící najisto, že v době podání odporu Ing. J. zmocněncem žalobce byl. Žalovaný tak pochybil, jestliže dospěl k závěru, že příkaz nabyl právní moci a neběží tedy již řízení, ve kterém by bylo nutné vydat rozhodnutí. Soud z uvedených důvodů přikázal žalovanému v řízení o přestupku vydat meritorní rozhodnutí.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobce

[6] Žalovaný napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Trvá na tom, že zmocnitelem neakceptovaná plná moc je neplatný právní úkon. Považuje za dostatečné, že k doložení podepsané plné moci vyzval zmocnitele, nikoliv zmocněnce. Krajským soudem předestřená konstrukce by vedla pouze k protahování řízení. Je pravděpodobné, že údajný zmocněnec Ing. J., který často vystupuje v řízeních o silničních deliktech, věděl, že plná moc musí být zmocnitelem podepsána. Žalovaný napadenému rozsudku rovněž vytýká, že poučení o opravných prostředcích neobsahuje sdělení, že lhůta k podání kasační stížnosti je zachována i pokud je stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

[7] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěrem krajského soudu. Kasační stížnost navrhuje zamítnout. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že výzvu k odstranění vad podání má správní orgán adresovat primárně zmocněnci, ne

zmocniteli. Stejně tak soud dle soudu právní znalosti zmocněnce nejsou důležité při úvahách, zda ho vyzývat k odstranění vad podání.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je projednatelná. Z důvodů uvedených níže však není důvodná.

[9] Plná moc, respektive průkaz plné moci, je prohlášením zmocnitele především o rozsahu zmocnění a osobě, která byla zmocněna, a dokládá, že účastník správního řízení se se zmocnitelem dohodl na svém zastoupení a že mezi zmocněncem a zmocnitelem byla o tomto zastoupení uzavřena smlouva. Obsahem průkazu plné moci pak musí být uvedení osoby zmocněnce, konkrétní rozsah zmocnění, okamžik, od kterého platí, a podpis zmocnitele (srov. např. rozsudek ze dne 19. 11. 2015, č. j. 1 As 100/2015 – 57, bod 18).

[10] Dle § 37 odst. 3 správního řádu „[n]*emá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu*“. Jinou vadou podání může být například právě neprokázání zastoupení v případě, kdy podání činí osoba označená v něm za zástupce účastníka (viz rozsudek ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 As 266/2016 – 32, bod 30).

[11] Z uvedeného je zřejmé, že závěr žalovaného o neplatnosti zastoupení žalobce, respektive, o neexistenci zastoupení, bylo v dané procesní situaci předčasný. Žalovaný se měl v souladu s judikaturou pokusit výzvou k odstranění vad plné moci nedostatek spočívající v neprokázání zastoupení odstranit. Následně, až v případě, že by nebylo zastoupení stěžovatele prokázáno, mohl žalovaný považovat vydaný příkaz za řádně nenapadený odporem, a tudíž pravomocný.

[12] I k otázce *koho* v případě vady plné moci k odstranění takové vady vyzývat se soud již dříve vyjádřil. Dle § 34 odst. 2 správního řádu „[s] *výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci*“. Výzva k odstranění nedostatku prokázání zastoupení není úkon, který by měl osobně vykonat pouze účastník řízení – zmocnitel. Samozřejmě, že svůj podpis plné moci musí zmocnitel učinit osobně. Nemusí tak ale učinit vůči správnímu orgánu a proto se nejedná o úkon, kvůli němuž by musela (a mohla) být výzva správního orgánu doručována výlučně účastníku řízení. Z toho plyne, že správní orgán má výzvu k odstranění vad plné moci doručovat primárně zmocněnci a nikoliv zmocniteli (rozsudek ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 34/2016 – 35, body 22-23, rozsudek č. j. 10 As 266/2016 – 32, bod 42). Až v případě, že by zmocněnec na výzvu nereagoval a s ohledem na okolnosti by bylo zřejmé, že ke zmocnění došlo, má se správní orgán pokusit odstranit vadu spočívající v absenci prokázání zastoupení také kontaktováním samotného účastníka řízení – zmocnitele (rozsudek č. j. 10 As 266/2016 – 32, bod 42; rozsudek č. j. 1 As 100/2015 – 57, body 28, 29). V případě časové tísně správního orgánu, kterou žalovaný argumentuje, lze obě výzvy učinit i současně (rozsudek č. j. 1 As 34/2016 – 35, bod 22).

[13] Skutečnost, že konkrétní zmocněnec pravděpodobně věděl o nedostatku náležitostí plné moci, není pro posouzení zákonnosti výzvy k odstranění vad relevantní. Nejvyšší správní soud již na podobnou námitku uvedl, že „*pokud se jedná o zástupce, který opakovaně*

vystupuje v obdobných věcech, měl by vědět, jaké jsou náležitosti podání. Může být i posuzován přísněji než ostatní osoby. To však nic nemění na závěru, že správní orgány nepostupovaly při doručování výzvy k doplnění plné moci v souladu se zákonem.“ (rozsudek č. j. 1 As 34/2016 – 35, bod 24) Výzva k odstranění vad totiž slouží k odstranění nejen vad způsobených neznalostí zákonných náležitostí podání, ale například i vad způsobených administrativním nedopatřením (opomenutím plnou moc podepsat či přiložit, přiložení jiného souboru atp.).

[14] Nelze proto souhlasit se žalovaným, že výzvu k doložení plné moci nebylo nutné adresovat Ing. J. Naopak žalovaný mu měl výzvu k doložení podepsané plné moci adresovat primárně. Nadto, v projednávané věci následně zmocnitel podepsanou plnou moc doložil, čímž postavil najisto, že odpor byl podán osobou oprávněnou. Příkaz vydaný žalovaným tedy nenabyl právní moci, ale byl zrušen podaným odporem (§ 87 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích). Za takové situace musí žalovaný pokračovat ve správním řízení a vydat meritorní rozhodnutí o přestupku.

[15] Ohledně nesprávného poučení o místě podání opravného prostředku v napadeném rozsudku krajského soudu žalovaný nijak nepoukazuje, čím by jím vytýkaná vada měla ovlivnit jeho procesní postavení nebo výsledek věci. Žalovaný podal kasační stížnosti včas a rovnou k Nejvyššímu správnímu soudu. Proto soud nepovažuje za nutné se uvedenou námitkou dále zabývat. Na okraj ovšem soud uvádí, že o možnost podat kasační stížnost ke krajskému soudu žalovaný připraven nebyl – kdy a kam je možné kasační stížnost podat určuje zákon, nikoliv obsah poučení v napadeném rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[16] Lze tedy shrnout, že krajský soud rozhodl správně o tom, že žalovaný byl nečinný, jestliže nesprávně nepřijal jako platně učiněný odpor žalobce a v důsledku toho nepokračoval v řízení o přestupku. Nejvyšší správní soud proto dle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl kasační stížnost žalovaného jako nedůvodnou.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobce ve věci úspěch měl, a proto mu vůči žalovanému náleží právo na náhradu nákladů řízení. Náklady spočívají v odměně advokáta žalobce za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) dle § 7, § 9 odst. 4 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) činí 3.100 Kč. Náklady řízení dále tvoří paušální částka náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby. Celkové náklady řízení tak činí 3.400 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani. Celkem tedy žalobci náleží náhrada nákladů řízení před správními soudy ve výši 4.114 Kč. Žalovaný je povinen uhradit žalobci uvedenou částku na náhradě nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 26. ledna 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu